

Het Commando Landstrijdkrachten

Innovatief, expeditionair en volledig paraat!

M.F.P. van den Broek – brigade-generaal der genie*

Inleiding

De topstructuur van Defensie is ingrijpend aangepast. De krijgsmachtdeelstaven zijn inmiddels opgeheven en ook de functies van de bevelhebbers bestaan niet meer. Voor de Koninklijke Landmacht betekent dit dat zowel de landmachtstaf, inclusief de functie van Bevelhebber der Landstrijdkrachten (BLS), als de staf van het Operationeel Commando '7 December' is opgeheven. Opggericht zijn het Commando Landstrijdkrachten (CLAS) en de Staf van het Commando Landstrijdkrachten (St-CLAS).

Aan deze veranderingen ligt het besturingsmodel Defensie ten grondslag. Hierin is gekozen voor een concernunit structuur met een bestuursstaf (BS) op concernniveau, uitvoerende operationele commando's, waaronder het Commando Landstrijdkrachten, en dienstencentra, waarin ondersteunende diensten zijn ondergebracht.

De nadruk ligt op het hoofdproduct van Defensie: ingezette én voor inzet gereed gestelde operationele eenheden.

* Dit artikel is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van brigade-generaal Van den Broek, chef-staf van Staf CLAS. Bij het samenstellen van dit artikel heeft met name majoor mr. J.W. Maas van de Sectie Algemene Ondersteuning een coördinerende rol vervuld.

De commandant van het CLAS (C-LAS) is integraal verantwoordelijk voor het gereedstellingsproces en adviseert daarnaast de Commandant der Strijdkrachten (CDS) en in voorkomend geval de bewindspersonen van Defensie ten aanzien van het landoptreden. Hij is tenslotte de autoriteit op het gebied van het landoptreden.

Als onderdeel van deze organisatie is het CLAS innovatief, expeditionair en volledig paraat! Hiermee wordt aangegeven dat het CLAS deel uitmaakt van een moderne defensieorganisatie die berekend is voor de haar opgedragen taken. De vraag die centraal staat is: hoe draagt het CLAS er zorg voor dat tijdig de juiste eenheden beschikbaar zijn om ingezet te kunnen worden?

Voordat deze vraag wordt beantwoord, komen eerst de kenmerken van het landoptreden aan de orde. Hierdoor wordt inzicht gegeven in de context waarin het CLAS zijn taken moet uitvoeren en welke factoren daarop van invloed zijn.

Vervolgens wordt de rol van het CLAS in het nieuwe besturingsmodel beschreven en wordt aangegeven hoe het CLAS en St-CLAS zijn georganiseerd. Aansluitend worden de processen genoemd die binnen het CLAS plaatsvinden om tot inzetgerede eenheden te kunnen komen. Als laatste wordt het Opleidings- en Trainingsproces beschreven.

Kenmerken van het landoptreden

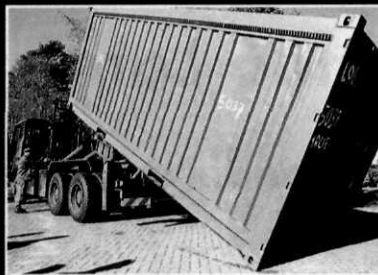
De meeste conflicten zullen ook in de toekomst op het land worden beslist, waardoor het belang van landoperaties, zowel nationaal als internationaal, in het gehele geweldsspectrum toeneemt. De intensiteit van operaties kan daarbij razendsnel wijzigen en kan op verschillende niveaus volstrekt anders zijn.

Een bataljon kan tijdens de uitvoering van een vredesoperatie ook geconfronteerd worden met het uitvoeren van gevechtsacties en het verlenen van humanitaire hulp. Dit wordt aangeduid als 'three block war'. Dat betekent dat individuen en eenheden in de toekomst te allen tijde dienen te beschikken over het mentale en fysieke vermogen om aan verschillende niveaus van dreiging het hoofd te kunnen bieden.

Landstrijdkrachten moeten niet alleen in Nederland snel kunnen worden ingezet, maar ook op grote afstand van Nederland.

Deze expeditionaire inzet dient in het gehele geweldsspectrum te kunnen plaatsvinden, waarbij de verschillende geweldsniveaus in elkaar overlappen.

Het vermogen gevechtsoperaties met succes uit te voeren, vormt het fundament voor effectieve inzet in andere delen van het geweldsspectrum.

Snelle inzet

Een expeditie-inzet kenmerkt zich door een snelle inzet van goed uitgeruste eenheden. Dit kunnen zowel licht uitgeruste eenheden zijn als eenheden die met gemechaniseerde middelen zijn uitgerust. Ook het benodigde voortzettingsvermogen, logistieke ondersteuning, tactische en strategische mobiliteit spelen daarbij een cruciale rol.

Dit is zowel bij deelname aan zogenaamde relatief kort durende *initial entry operations* van belang, maar zeker ook tijdens de langer durende *follow-on operations*. Juist dan is er immers een behoefte aan voldoende goed getrainde eenheden en personeel opdat de continuïteit kan worden gegarandeerd.

Escalatie-dominantie

Een bijzonder aspect van met name crisisbeheersingsoperaties vormt de noodzaak inhoud te kunnen geven aan (het dreigen met) geweld in de vorm van escalatie-dominantie. Dit vereist dat wordt beschikt over capaciteiten waarmee een grotere dreiging vanuit een conflictpartij kan worden beantwoord en die ook altijd gegarandeerd zijn.

Die capaciteiten kunnen variëren van het op de achterhand houden van zogenaamde strategische reserves tot bijvoorbeeld lokaal beschikbare gevechtscapaciteit.

'Hearts and minds'

Het winnen van de *hearts and minds* is een voorwaarde bij de uitvoering van militaire operaties. Tegenstanders richten zich steeds meer op een asymmetrische oorlogvoering omdat zij

niet meer de capaciteiten hebben om het militaire vermogen van een tegenstander te vernietigen of te neutraliseren.

Om de *hearts and minds* van de bevolking in het operatiegebied te kunnen winnen is er in kwantitatief opzicht grote behoefte aan *boots on the ground*.

Leiderschap

Tegenstanders zullen zich richten op het aangrijpen van kwetsbare elementen van ons militair vermogen. Daardoor kunnen ook gevechtssteun- en logistieke eenheden worden geconfronteerd met gericht geweld. Dit stelt niet alleen hoge eisen aan het leiderschap, maar ook aan de kwaliteit van deze eenheden én individuen. Ten slotte is *every soldier a rifleman*.

Mix

Landstrijdkrachten opereren in alle typen operaties, in alle fases van een conflict, met een mix van *Special Forces* (SF), gemechaniseerde eenheden en *air manoeuvre*, inclusief een volwaardige helikoptercomponent. Deze mix is het fundament van de Nederlandse landstrijdkrachten.

Brigadestaven

Brigadestaven vormen een belangrijke schakel in de vertaling van politieke doelstellingen naar militaire opdrachten. Tevens beschikken zij over de capaciteiten om de acties van de eenheden in tijd en ruimte te plannen en te synchroniseren, zodat de uitvoering van de diverse opdrachten uiteindelijk leidt tot het behalen van de politieke doelstellingen.

Daarnaast kunnen deze staven, afhan-

kelijk van hun rol, het koppelpunt zijn voor internationale samenwerking. Op dit niveau wordt de inbreng van de effecten van de overige krijgsmacht-delen en bondgenoten gepland en gerealiseerd. Bij nationale operaties biedt de brigade een zelfstandig opererend platform dat een operatie kan leiden en vormen de brigade-eenheden vaak de nucleus van inzet.

Ten slotte vult de brigadestaf de randvoorwaarden in voor het Opleidings- en Trainingsproces van haar eenheden. Deze ontwikkelingen impliceren dat de brigade de bouwsteen blijft waarop het CLAS is georganiseerd.

Nationale taken

De capaciteiten van het CLAS zijn uitstekend toepasbaar bij de uitvoering van nationale taken. Op verzoek verleent het CLAS militaire bijstand aan de civiele autoriteiten. Dat kan zijn bij rampen en ongevallen, bijvoorbeeld bij zich snel verspreidende ziektes van dieren of (dreigende) watersnoodrampen, bij de handhaving van de openbare orde en de bestrijding van terrorisme (of van de gevolgen van terroristische aanslagen).

Binnen zeer korte reactietijden kunnen hoogwaardige eenheden en commandovoeringscapaciteiten worden ontplooid, die de nationale en lokale autoriteiten in een breed scala kunnen ondersteunen. De drie Regionaal Militaire Commando's geven hier invulling aan.

De Nationale Reserve Bataljons van het Korps Nationale Reserve vormen hiervan een unieke exponent. Zij spelen een sleutelrol bij de uitvoering van

nationale taken en het opvangen van piekbelastingen. Ook worden reservisten op individuele basis ingezet voor de vervulling van specialistische functies bij de uitvoering van nationale taken alsmede bij de uitvoering van crisisbeheersingsoperaties.

Hoge eisen

Het expeditionaire karakter van de krijgsmacht, de inzet van militaire middelen in het gehele geweldsspectrum en het operationele tempo stellen hoge eisen aan de militair en zijn of haar naasten. Periodes van intensiteit en spanning moeten daarom worden afgelost door periodes van recuperatie, opleiding en training.

Militair optreden op het land is complex, veeleisend en nooit zonder risico's. Het vraagt mentaal en fysiek het uiterste van mensen. Er is gevaar, angst, hitte, koude, vermoeidheid en onzekerheid.

Willen en kunnen winnen onder alle omstandigheden, kunnen incasseren, zelfstandig en met gezag kunnen handelen, ook weten wanneer geweld niet op zijn plaats is, wanneer de bevolking moet worden geholpen en met respect moet worden benaderd: moeilijker werk is nauwelijks denkbaar. De mens is dus bepalend voor het succes.

De rol en organisatie van het CLAS

Het nieuwe besturingsmodel Defensie heeft tot gevolg gehad dat de verantwoordelijkheden van de BLS en zijn staf zijn herbelegd bij de Defensiestaf en bij St-CLAS. Het CLAS is zodanig gedimensioneerd en gestructureerd dat het aan de nieuwe verantwoordelijkheden en bevoegdheden invulling kan geven.

Dat betekent dat de BS stuurt en dat het CLAS is belast met het gereedstellen van eenheden door middel van het primaire proces trainen en opleiden. Voor het CLAS wil dit zeggen dat C-LAS, gesteund door zijn staf, hieraan sturing geeft en dat de ondercommandanten de concrete uitvoering ter hand nemen.

Een bijzondere positie wordt bekleed door het Personeelscommando, dat is geautoriseerd voor het onderhouden van contacten met het personeel dat bij andere krijgsmachtonderdelen is geplaatst.

Het CLAS moet zijn ingericht om invulling te geven aan de taken en verantwoordelijkheden die voortkomen uit het besturingsmodel. Onderstaand

organogram geeft de organisatie van het CLAS per 1 januari 2007 schematisch weer.

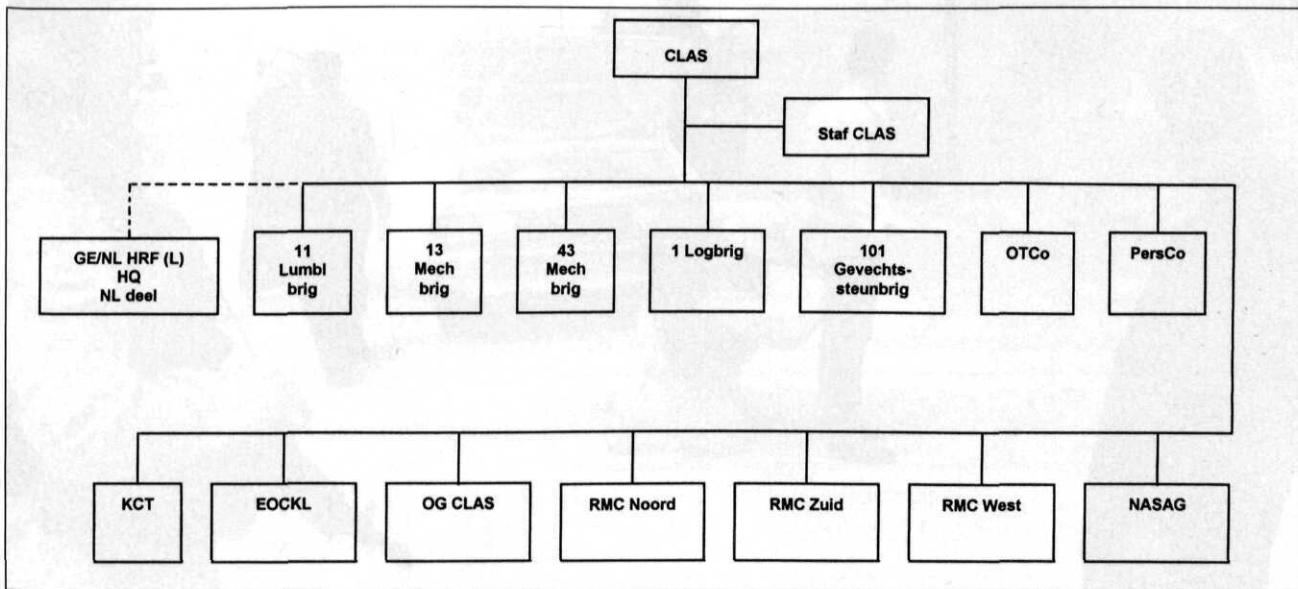
Aansturing

In de nieuwe situatie stuurt C-LAS zijn ondercommandanten rechtstreeks aan. Naast de brigades worden ook de commandanten van het Korps Commando Troepen, de Regionale Militaire Commando's (RMCs), het Explosieven Opruimingscommando Koninklijke Landmacht (EOCKL), de Ondersteuningsgroep CLAS (OG CLAS) en NASAG rechtstreeks door C-LAS aangestuurd.

Als bijzonderheid in vergelijking met de andere krijgsmachtdelen moet worden vermeld dat het CLAS een afzonderlijk Personeelscommando (PersCo) en Opleidings- en Trainingscommando (OTCo) handhaaft. C-LAS heeft voorts het administratieve commando over het Nederlandse deel van het *High Readiness Forces Headquarters 1(GE/NL) Corps* in Münster, Duitsland.

Organisatie

In 2006 zal 41 Gemechaniseerde Brigade volledig zijn opgeheven en resteren er nog twee gemechaniseerde brigades. 13 en 43 Gemechaniseerde

De organisatie van het CLAS per 1 januari 2007

Brigade bestaan elk uit een tweetal Pantserinfanteriebataljons, een Tankbataljon, een Pantsergeniebataljon, een afdeling Veldartillerie, een brigade Verkenningeskadron en ondersteunende eenheden in de vorm van een Herstelcompagnie en een Geneeskundige Compagnie.

11 Luchtmobiele Brigade is vanwege haar taakstelling enigszins anders georganiseerd. Deze brigade bestaat uit een drietal Infanteriebataljons, een Mortiercompagnie, een Luchtverdedigingscompagnie, een Geniecompagnie en ondersteunende eenheden in de vorm van een Herstelcompag-

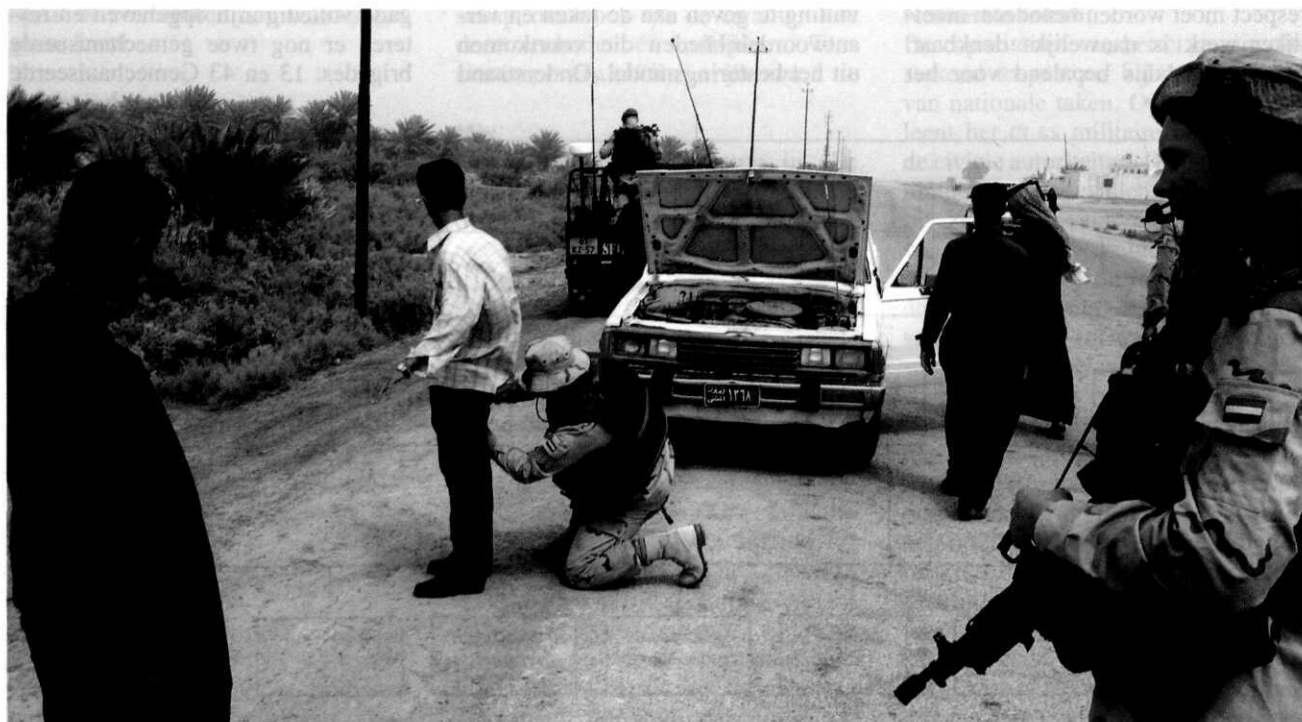
nie, een Bevoorradingscompagnie en een Geneeskundige Compagnie.

101 Gevechtssteun Brigade bestaat uit het Commando Luchtdoelartillerie, een Geniebataljon, een *Intelligence, Surveillance, Target-Acquisition and Reconnaissance* bataljon (ISTAR-bataljon), een *Command and Information Systems* Bataljon (CIS-bataljon) en een *Civil Military Cooperation* eenheid. 1 Logistieke Brigade bestaat uit twee Bevoorradings- en Transportbataljons, een Geneeskundig Bataljon en drie Herstelcompagnieën.

Het aantal RMC's is teruggebracht van

vijf naar drie RMC's en de vijf Nationale Reserve Bataljons zijn herverdeeld over de drie RMC's. Het OTC₀ heeft taken op het gebied van opleidingen, trainingsondersteuning en doctrineontwikkeling van het landoptreden in het gehele geweldsspectrum.

Door de complexiteit van het landoptreden heeft het OTC₀ een grote diversiteit aan Opleidings- en Trainingscentra. Met name het Opleidings- en Trainingscentrum Operatiën vervult een cruciale rol bij de invulling van deze taken ten behoeve van het bataljons- en brigadeniveau.

'Vehicle checkpoint' in Irak (Foto R. Gieling)

Commandant

De C-LAS is de autoriteit op het gebied van landoptreden en wordt gesteund door een kabinet, een plaatsvervanger (Plv C-LAS) en een chef-staf (CS). De CS is belast met de coördinatie, integratie en prioriteitsstelling van de stafwerkzaamheden en geeft leiding aan de drie directies. Het gaat daarbij om de Directie Operaties (Directie OPS), Directie Planning en Control (Directie P&C) en de Directie Operationele Ondersteuning (Directie OPOST).

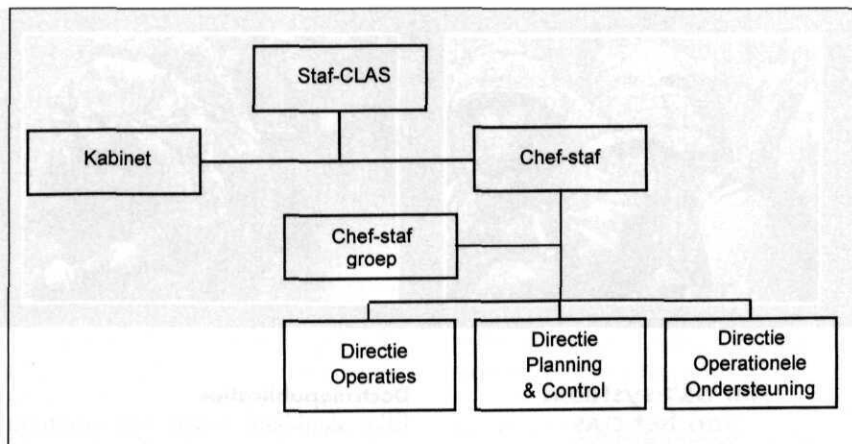
C-LAS stuurt in de lijn op basis van resultaatverantwoordelijkheid en opdrachtgerichte commandovoering.

Processen binnen het CLAS

Binnen het CLAS zijn een drietal processen te onderscheiden, namelijk het primaire, het ondersteunende en het besturende proces.

Het primaire proces van het CLAS bestaat uit de volgende sub-processen:

- het opleiden en trainen van eenheden. De output van dit proces is standaard operationeel gereede eenheden (*operationeel gereed [OG] stellen*);
- de missiegerichte O&T (*inzetgereed [IG] stellen*). In dit proces worden de standaard operationeel gereede eenheden geformeerd tot *Tailor Made* eenheden voor specifieke nationale en internationale operaties en hiervoor specifiek getraind;
- als de eenheid IG-gereed is, kan zij worden ingezet voor de uitvoering van missies, onder verantwoordelijkheid van de CDS. Na inzet vindt de afwikkeling van de missie plaats. Dit is het omgekeerde van IG stellen en omvat de *redeployment* van de eenheid, de financiële en materieelbeheerstechnische verantwoordelijkheid en de elementen onderhoud, debriefing, evaluatie, personeelszorg, et cetera.

De operationele eenheden (brigades, KCT, RMC's en EOCL) zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het primaire proces.

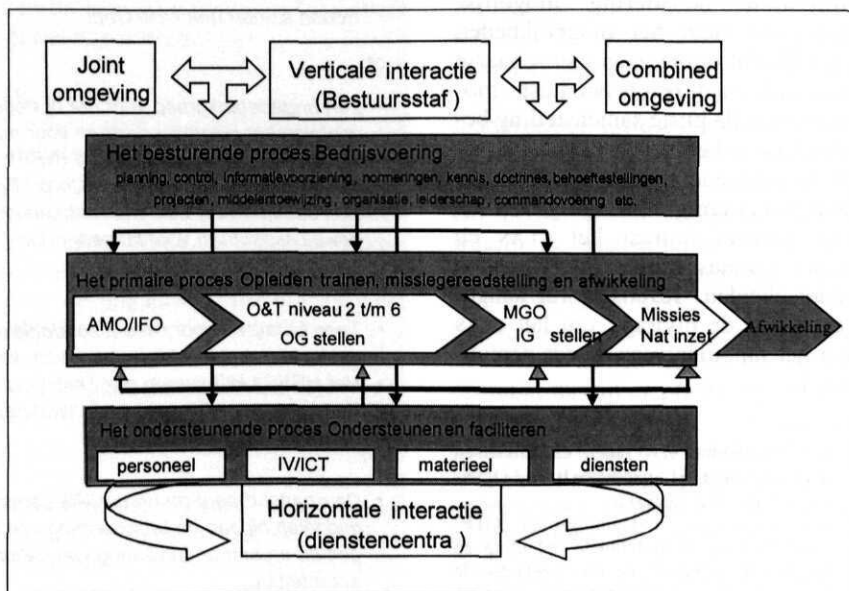
Het ondersteunende proces voorziet in individueel opgeleid personeel, materieel, beschikbare en bruikbare informatievoorziening, en de noodzakelijke dienstverlening ter ondersteuning van het primaire proces.

Het besturende proces is onder meer gericht op het samenstellen van een geïntegreerde bedrijfsplanning voor het opleidings- en trainingsprogramma. Op basis van de opgedragen

taken, de geplande opleidings- en trainingsactiviteiten en de ondersteuning ervan worden de middelen verdeeld.

Een en ander resulteert in een bedrijfsplan met een planningshorizon van ten minste vijf jaar dat moet worden goedgekeurd door de CDS. Een deel van het besturende proces wordt gevormd door toezicht en het afleggen van verantwoording, wat valt onder de verantwoordelijkheid van de Directie P&C van SI-CLAS.

De onderlinge samenhang van de verschillende processen is in onderstaand schema weergegeven.

Processen binnen het CLAS

Het O&T-systeem van het CLAS

Het primaire proces O&T en het gereedstellen van eenheden staan in het teken van de hoofdtaken van de krijgsmacht. Door de regering wordt aangegeven wat het Nederlandse ambitieniveau is voor de deelname van Defensie aan diverse nationale en internationale operaties. Zij geeft daarmee aan hoe de drie hoofdtaken van de krijgsmacht eruit zien. Hiernaast is in het kader de bijdrage van het CLAS aan het Nederlands ambitieniveau aangegeven.

Om een dergelijke bijdrage te realiseren, moet er een passend O&T-systeem zijn dat continu eenheden beschikbaar stelt voor inzet. Het O&T-systeem van het CLAS maakt dit door zijn structurele benadering mogelijk. Daarnaast biedt het mogelijkheden om efficiënt om te gaan met schaarse middelen en deze op het juiste moment en in de juiste samenstelling beschikbaar te hebben.

In de volgende secties wordt toegelicht wat er ten grondslag ligt aan het O&T-systeem binnen het CLAS en welke niveaus binnen O&T worden onderscheiden. Tevens wordt aangegeven hoe de bijdrage van het CLAS aan het ambitieniveau wordt gerealiseerd.

¹ Het Programma van Taken en Eindeisen (PTE) vervangt het Specifieke Beleid Opleiding en Training (SBOT).

² Het Opleidings- en Trainingsplan (OTP) vervangt voor de individuele opleiding en training de 'syllabus', en voor eenheden de Specifieke Aanwijzing Opleiding en Training (SAOT).

Doctrinepublicaties

Elke denkbare vorm van militaire actie moet, zeker als dit gebeurt in groter verband en onder spanning, geleerd en geoefend worden. Daarvoor moet een heldere theoretische basis zijn.

Binnen het CLAS leggen de Landmacht Doctrine Publicaties (LDP's) het fundament onder O&T. De LDP-I beschrijft de militaire doctrine in algemene zin, de LDP-II de gevechtsoperaties, de LDP-III de vredesoperaties en de LDP-IV de nationale operaties. Voor specifieke vakgebieden zijn de zoge-

naamde Leidraden (LD'n) geschreven, zoals bijvoorbeeld de Leidraad Commandovoering, de Leidraad Inlichtingen en de Leidraad O&T. De LDP's en LD'n geven een raamwerk weer. Het optreden op lagere niveaus wordt verder uitgewerkt in handboeken. Voor de operationele eenheden worden in een Programma van Taken en Eindeisen (PTE)¹ de operationele taken en eindeisen vastgelegd. Hierop worden vervolgens de Opleidings- en TrainingsPlannen (OTPN)² voor de betreffende eenheden en individuen gebaseerd.

De bijdrage van het CLAS aan het Nederlandse ambitieniveau:

- Een brigade (gemechaniseerde of air manoeuvre) voor een crisisbeheersingsoperatie in het hogere deel van het geweldsspectrum voor maximaal één jaar als bijdrage aan het ambitieniveau van NAVO en EU;
- Het High Readiness Forces Land Headquarters (HRF(L)HQ) en assigned Corps Troops samen met Duitsland;

of:

- Een brigadetaakgroep voor het optreden in internationaal verband in het hogere deel van het geweldsspectrum voor maximaal één jaar, al dan niet in het kader van de NATO Response Force (NRF);
- Het HRF(L) HQ en assigned Corps Troops samen met Duitsland;
- Een bataljon voor een crisisbeheersingsoperatie in het lagere deel van het geweldsspectrum voor langere duur;

of:

- Twee bataljons voor twee afzonderlijke crisisbeheersingsoperaties in het lagere deel van het geweldsspectrum voor langere duur;
- Het HRF(L) HQ samen met Duitsland als zelfstandig commandovoeringselement;
- Een brigadehoofdkwartier als 'lead nation' element;

en:

- Daarnaast draagt de Koninklijke Landmacht zonnig met alle beschikbare middelen bij aan de bescherming van het eigen en bondgenootschappelijk grondgebied en aan de uitvoering van nationale taken en ondersteuning van civiele autoriteiten.

Specialisten

Zowel een brigade als een bataljon heeft een scala aan specialisten die in kleine of grotere groepen met elkaar werken. De samenwerkingsverbanden zijn modulair opgebouwd en kunnen zodoende binnen maar ook buiten de brigade/het bataljon ingezet worden. Zo worden tank- en infanteriepelotons regelmatig uitgewisseld om een goede bataljonssamenstelling te krijgen voor een specifieke missie.

Een geneeskundige groep kan in het eigen bataljon ingezet worden, maar ook bij een compagnie of bij een ander bataljon.

De voorwaarden voor het naadloos kunnen uitwisselen of opbouwen van eenheden is een gemeenschappelijke doctrine, eenheid van opvatting met betrekking tot O&T, gezamenlijk oefenen en interoperabiliteit op het gebied van materieel en communicatiemiddelen. Om van het laagste tot het hoogste niveau gestructureerd te werk te gaan, worden de volgende eenheidsniveaus gehanteerd.

Niveaus

De eenheid die met goed gevolg een niveau door middel van een test of evaluatie afsluit, is daarmee Operationeel Gereed (OG) en kan als eenheid, indien gewenst, ingezet worden. Daarvoor moet nog wel de Inzet Gereedheid (IG) opleiding doorlopen worden.

Op niveau I wordt de militair als *individu* opgeleid, getraind en gevormd in het algemene militaire vakgebied en het specifieke functiegebied: de (initiele) functieopleidingen.

Niveau II brengt de individuen bij elkaar op *groepsniveau*. Men volgt groepsgewijs de training en vorming.

Niveau III is het *pelotonsniveau*. Op dit niveau worden meerdere groepen samengebracht. Deze trainen skills, drills, basis-gevechtstechnieken (BGTn), commandovoering en eenvoudige procedures. Normaliter zijn vanaf dit niveau eenheden nationaal uitwisselbaar. Het pelotonsniveau is een belangrijke entiteit in de opleidings- en trainingsfilosofie.

Niveau IV is de *compagnie / batterij / eskadron* die over meerdere pelotons beschikt en 'eigen' beperkte logistieke capaciteiten aanstuurt. Op dit niveau worden voor het eerst verschillende functiegebieden geïntegreerd.

Niveau V is het *bataljons/afdelingsniveau*. In het O&T-proces worden de specialisten, de sub-eenheden en de staven geïntegreerd getraind voor operationele inzet. 'Full scale' oefeningen op buitenlandse (geïnstumenteerde) oefenterreinen en commandopost-oefeningen maken deel uit van O&T op dit niveau.

Logistieke en gevechts(onder)steunende elementen worden toegevoegd zodat ook tijdens de commandovoering alle aspecten bij elkaar komen voor een operationeel bataljon dat in nationaal of internationaal verband ingezet kan worden. Na het behalen van de eisen die op dit niveau worden gesteld, is het bataljon operationeel gereed als bataljon binnen de brigade, maar is het ook inzetgereed als zelfstandig bataljon.

Niveau VI is het *brigadeniveau*. Hier wordt de brigadestaf getraind en worden alle verbonden wapens bij elkaar gebracht. Op dit niveau worden alle eenheden opgewerkt naar inzet van een brigade voor operaties in het hele geweldsspectrum.

De brigade

De bouwsteen voor het bereiken van het ambitieniveau is de brigade. Die bestaat uit een aantal eenheden die gecommandeerd worden door de brigadecommandant. Deze wordt in zijn commandovoering en besluitvorming ondersteund door de brigadestaf. De brigade kent meerdere inzetopties, namelijk:

- de brigade die optreedt in het hogere deel van het geweldsspectrum (geïntegreerd nationaal verband);
- de brigadetaakgroep (eenheden en staf) als nucleus van een *joint & combined* eenheid, en als *lead element*, bijvoorbeeld in de *Nato Response Force* (NRF);

- de brigadestaf als operationele capaciteit (een FHQ van een EU-*battlegroup*, stabilisatiemissies zoals FYROM/Taskforce Fox), en
- de brigade-eenheden als entiteiten in stabilisatiemissies (zoals in IFOR, SFOR, ISAF en SFIR).

De laatste inzetoptie betekent dat Nederlandse brigade-eenheden te allen tijde met succes moeten kunnen optreden in een multinationale brigade.

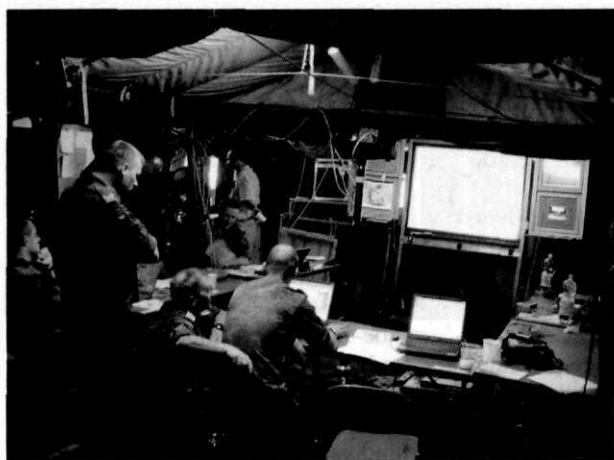
De brigade vormt de basis voor het huidige NRF-concept. Ook in de EU-*battlegroups* die thans gestalte krijgen, zal dit niveau een belangrijke rol spelen. In de toekomst zal ook Nederland mogelijk een dergelijke *battlegroup* commanderen, waaraan andere landen bijdragen leveren. Dit betekent dat het belang van het brigadeniveau toeneemt.

De brigadestaf

De staf van een brigade moet alle randvoorwaarden scheppen om haar eenheden op het niveau I tot en met V te kunnen trainen. De staf moet echter zelf ook opgeleid en getraind worden. De kennis van de diverse stafsecties (S1 t/m S9) moet op hoog niveau gehouden worden.

Het gevecht van verbonden wapens, inclusief de (*joint*) inzet van helikopters en de commandovoering met meerdere nationaliteiten en specialisten (bijvoorbeeld Psyops, CIMIC, inlichtingen en luchtsteun), moet gegarandeerd zijn.

Dit is het meest complexe niveau waarin de synchronisatie van tijd, ruimte en effecten moet plaatsvinden. Alle disciplines werken hier geïntegreerd in een missie. *Current operations* kijkt in het hier en nu van de operatie, terwijl er planmatig vooruit gekeken wordt en er *contingency*-plannen voorbereid worden. Dit vereist training tijdens computerondersteunde oefeningen, maar ook tijdens oefeningen met de eenheden te velde op grote oefengebieden onder diverse klimatologische en geografische omstandigheden.

Multidisciplinair optreden

Apart dient hier nog vermeld te worden het multidisciplinair optreden in het kader van de nationale taken. Met name de eenheden die hier primair mee bezig zijn, moeten getraind worden in het samenwerken met andere ministeries, en provinciale en gemeentelijke overheden.

Op elk niveau wordt een eenheid robuuster en effectiever; de ervaring neemt toe. Bij elk volgend niveau komen nieuwe thema's aan de orde en leert de militair meer over de mogelijkheden en beperkingen van zijn vakgebied. Omgang met het materieel wordt intensiever en de schietopleiding wordt meer gevarieerd en moeilijker.

Teneinde voldoende eenheden inzetgereed te hebben in het hoogste deel van het geweldsspectrum worden de eenheden van de brigades opeenvolgend in het O&T-proces gepland. Na een periode van inzet, recupereert een eenheid.

Het O&T-proces is zodanig ingericht dat eenheden bij het bereiken van een niveau operationeel gereed zijn om, na het volgen van een missiegerichte opleiding, ingezet te kunnen worden. Eenheden hoeven dus niet tot en met niveau VI opgeleid te worden om operationeel gereed te zijn voor inzet op het eigen niveau. Wel is het zo dat indien een eenheid niveau VI bereikt heeft, ze in brigadeverband inzetbaar

is in het gehele geweldsspectrum.

Voortzettingvermogen

Het O&T-proces van het CLAS is erop gericht om tijdig de juiste eenheden, in kwalitatieve en kwantitatieve zin, beschikbaar te hebben. Daarbij wordt op een efficiënte wijze gebruik gemaakt van logistieke en gevechtssteuneenheden. Deze eenheden vervullen een belangrijke taak binnen het ambitieniveau. Ze worden al lange tijd uitgezonden voor missies en dragen daarmee bij aan het voortzettingvermogen van het CLAS.

Ter afsluiting

De meeste conflicten zullen ook in de toekomst op het land worden beslist. Hierdoor zal in het gehele geweldsspectrum het belang van landoperaties toenemen. Voor de Nederlandse landstrijdkrachten blijft een mix van *special forces*, gemechaniseerde eenheden en *air manoeuvre* met een volwaardige helikoptercomponent, het fundament waarop het optreden is gebaseerd.

Het vermogen gevechtsoperaties met succes uit te voeren, vormt het fundament voor effectieve inzet in andere delen van het geweldsspectrum. Het zwaartepunt bij de uitvoering van landoperaties vormt het vermogen om 'three block war' uit te kunnen voeren.

Kwaliteit, kwantiteit...

De mens is bepalend voor het succes. Om de opgedragen taken in een complexe omgeving te kunnen uitvoeren, is er behoefte aan voldoende goed getrainde eenheden, en personeel om de continuïteit te kunnen garanderen. Het CLAS garandeert een hoge kwaliteit van het personeel en de eenheden.

Daarnaast vergt de taakstelling ook hoge kwantitatieve eisen. Gebaseerd op de huidige wervingsresultaten, die zeer positief zijn, zal begin 2007 een stabiele situatie ontstaan, waarin op jaarbasis een continu instroomvolume van zo'n 3000 tot 3500 nieuwe personeelsleden noodzakelijk is. Daarmee blijft de organisatie gevuld en kan zij haar taken uitvoeren, hoewel werving en alles wat daarmee samenhangt een hoge prioriteit zal blijven houden.

De organisatie van het CLAS stelt de commandant in staat om leiding te geven aan het CLAS en tijdig én continu de juiste eenheden gereed te stellen om bij te kunnen dragen aan het Nederlandse ambitieniveau. Dit kan echter alleen wanneer de verschillende processen optimaal op elkaar zijn afgestemd.

Alleen zo is C-LAS in staat om eenheden en individuen operationeel gereed te stellen, inzetgereed te stellen, in stand te houden en af te wikkelen. C-LAS stuurt in de lijn op basis van resultaatverantwoordelijkheid en opdrachtgerichte commandovoering.

...en beschikbaarheid

Het O&T-systeem van het CLAS garandeert een continue beschikbaarheid van eenheden. Tevens draagt het bij aan een efficiënt gebruik van de beschikbare middelen. Daarbij moet echter niet de denkfout worden gemaakt dat een eenheid altijd opgewerkt dient te worden tot niveau VI om ingezet te kunnen worden.

Nadat een eenheid is geslaagd voor de test van een niveau, is het voor dat niveau, met een aanvullende missiegerichte opleiding, geschikt om ingezet te worden. Het O&T-model maakt de flexibiliteit van beschikbaarheid inzichtelijk.

Met de huidige organisatie en inrichting van processen is het CLAS in staat om zijn deel van het ambitieniveau van de krijgsmacht in te vullen.

Kortom: het CLAS is innovatief, expeditionair en volledig paraat!